

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. május 17.

ÉNEK-ZENE
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2010. május 17. 14:00

I. Zenefelismerés

Időtartam: 20 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

A feladatlap megoldására 20 perc fordítható. Nyolc zenei részletet fog hallani, valamennyit egyszer. A felhangzó idézetek néhány másodperces szünetekkel követik egymást. Minden részlethez három-három (a, b, c) kérdés tartozik. Hallgassa meg a zenei szemelvényeket, és válaszoljon a kérdésekre a feladatlap megfelelő soraiban!

A megoldást tollal kell beírni. Ha módosítani kívánja a már beírt választ, húzza át és írja mellé a javítást. Ebben az esetben az áthúzott válasz nem értékelhető.

Minden helyes válasz egy pontot ér, tehát a feladatsor hibátlan megoldására legfeljebb huszonnégy pont kapható. A megoldáshoz segédeszköz nem használható!

1. a) Ki a zeneszerző? .....

b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja? .....

c) Melyik zenetörténeti korszakban alkotott a zeneszerző? .....

3	
---	--

2. a) Ki a zeneszerző?.....

b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?.....

c) Mi a teljes mű műfaja? .....

3	
---	--

3. a) Ki a zeneszerző?.....

b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?.....

c) Melyik évszázadban keletkezett a mű? .....

3	
---	--

4. a) Ki a zeneszerző?.....

b) Mi a mű címe?.....

c) Melyik évszázadban keletkezett a mű?.....

3	
---	--

5. a) Ki a zeneszerző?.....
b) Mi a mű címe? .....
c) Melyik zenetörténeti korszakban született a mű? .....

3	
---	--

6. a) Ki a zeneszerző? .....
b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja? .....
c) Melyik évszázadban keletkezett a mű?.....

3	
---	--

7. a) Ki a zeneszerző?.....
b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja? .....
c) Mi a mű műfaja? .....

3	
---	--

8. a) Ki a zeneszerző?.....
b) Mi a mű teljes címe, melyből a részletet hallja?.....
c) Melyik zenetörténeti korszakban keletkezett a mű? .....

3	
---	--

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Zenefelismerés	24	
ÖSSZESEN	24	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	elért pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Zenefelismerés		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. május 17.

ÉNEK-ZENE

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2010. május 17. 14:00

II. Zenetörténeti szövegalkotás Általános zenei alapismeretek Dallamátírás

Időtartam: 100 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Zenetörténeti szövegalkotás

Fontos tudnivalók

A feladat egy szöveg önálló kidolgozása, megfogalmazása adott szempontok alapján, amelyet a megadott három téma közül választhat ki. A feladat megoldásának terjedelme maximum 4-5 oldal.

Tollal írjon! Ha módosítani kíván, húzza át a hibát egyszer, és írja mellé a javítást! A helyesírási és nyelvhelyességi hibák nem számítanak bele az értékelésbe, ellenben az olvashatatlan, illetve az értelmezhetetlen válaszok hibásnak minősülnek. A zenei szakkifejezések és a zeneszerzők nevének helytelen lejegyzései pontvesztéssel járnak.

A zenetörténeti esszében a zeneszerzők nevének írásakor a következő szabály érvényesül: a magyar szerzők esetében a teljes névhasználat legalább egyszer kötelező, a külföldi szerzők esetében viszont elégséges a családnév megjelölése is. Ebben az esetben a teljes névhasználatért nem jár plusz pont, ám a helytelen írásmód (csak családnévre vonatkoztatva) pontvesztéssel jár.

A feladat megoldásához segédeszköz nem használható.

Zenetörténeti esszé

Válasszon egyet az alábbi három cím közül! Dolgozza ki a választott témát a megadott útmutatás alapján!

a) A reneszánsz vokális műfajok

Jellemezze a reneszánszot, mint művészettörténeti korszakot! Térjen ki a társadalmi viszonyok átalakulására, a szellemi élet megváltozására! Írja le a reneszánsz művészetének általános jellemzőit! Mutassa be a képzőművészeti és az építészeti alkotások jellemző stílusjegyeit! Ismertesse a reneszánsz zene kialakulását! Jellemezze a korszak vokális műfajait és határozza meg azok műfaji jellemzőit! Mutassa be a korszak legjelentősebb zeneszerzőit és néhány zeneműüket!

b) A barokk zeneművészeti öröksége

Mutassa be a korszak társadalmi hátterét! Ismertesse a barokk képző- és zeneművészet főbb jellegzetességeit! Példákkal mutassa be a legjellemzőbb barokk zenei műfajokat! Értelmezze a korszak tipikus hangszeres formáit! Nevezze meg a kor legjelentősebb olasz, angol és német zeneszerzőit!

c) Erkel Ferenc és a magyar nemzeti romantika

Vázzon fel a reformkor zenei életét! Ismertesse a verbunkos gyökerekből táplálkozó 19. századi magyar műzenét! Mutassa be a nemzeti zenei stílus sajátosságait és jeles képviselőit! Adjon rövid összefoglalót Erkel Ferenc munkásságáról, jellemezze főbb műveit, és térjen ki a magyar nemzeti opera megteremtésében betöltött szerepére!

Általános zenei alapismeretek Fontos tudnivalók

A tesztfeladatokat tollal, a kottázást ceruzával kell beírni. Ha módosítani kívánja a már beírt választ, húzza át egyszer a hibát, és írja mellé a javítást! Csak egyértelmű választ fogadunk el! A megoldáshoz segédeszköz nem használható.

Zenetörténeti kérdéssor

1. Karikázza be azoknak a műfajoknak a betűjelét, amelyek nem a barokk zenetörténeti korszakban születtek! A lehetséges hat válaszból csak három megoldás a helyes.

- a) concerto grosso
- b) mise
- c) fúga
- d) madrigál
- e) motetta
- f) opera

3	
---	--

2. Párosítsa a zeneszerzők nevét zeneműveik címével! A megfelelő párokat vonallal kapcsolja össze! A lehetséges öt megoldásból csak négy válasz a helyes.

a) Liszt Ferenc	1. <i>Himnusz</i>
b) Erkel Ferenc	2. <i>Requiem</i>
c) Kodály Zoltán	3. <i>Cantata profana</i>
d) Bartók Béla	4. <i>Koronázási mise</i>
	5. <i>Galántai táncok</i>

4	
---	--

3. Melyik hangszer nem tartozik a klasszikus vonósnégyes hangszerei közé?

hegedű – cselló – mélyhegedű – nagybőgő

A vonósnégyesnek nem tagja: .....

1	
---	--

4. Párosítsa össze a női és a férfi hangfajokat magasságuk szerint! Állapítsa meg, hogy az egyes női hangfajoknak mely férfi hangfaj feleltethető meg!

Női szólamok	Férfi szólamok
a) szoprán	1. basszus
b) mezzo	2. tenor
c) alt	3. bariton

3	
---	--

5. Karikázza be azoknak a megállapításoknak a betűjelét, amelyek az új stílusú népdalokra jellemzőek! A lehetséges hét megoldásból csak négy válasz a helyes.

- a) általában pentaton hangkészletű
- b) visszatérő sorszerkezet jellemzi
- c) zsoltár típusú, recitáló
- d) kupolás dallamvonalú
- e) kis szótagszámú
- f) jellemzi a tempo giusto előadásmód
- g) magas szótagszámú

4	
---	--

6. Melyik oratórium második részének zárótétele a Halleluja-kórus?

- a) *A zeneszerző neve:* .....
- b) *Az oratórium címe:* .....

2	
---	--

7. Egy ismert dallam szövegrészletét olvashatja. Nevezze meg a dallam zeneszerzőjét és címét! Határozza meg annak műfaját is!

„Ím egy krónikát mondok, meghalljátok,
Talán mását soha nem hallottátok...”

- a) *A dallam címe:* .....
- b) *A zeneszerző teljes neve:* .....
- c) *Műfaja:* .....

3	
---	--

Zeneelméleti kérdéssor

1. a) Karikázza be, majd nevezze meg a dallamban előforduló (alaphelyzetű) hármashangzat felbontásokat!

d   m   sz   d'   t   l   f   r   sz   f   m   r   d   d

A hármashangzatok nevei az elhangzás sorrendjében: .....

- b) Határozza meg a dallam hangkészlete alapján annak hangsorát / hangnemét!

A hangsor / hangnem neve: .....

3	
---	--

2. Két feladatot kell megoldania! Karikázza be azokat az ütemvonalakat, amelyek rossz helyre kerültek a $\frac{3}{4}$ -es ütemjelzés szerint! Határozza meg, hogyan nevezik a kottaképben bejelölt szerkesztésmódot, zenei jelenséget!

d   d   r   m   d   d   r   r   m   f   r   r   m   m   f   sz   m   m   f   r   t   d

A szerkesztésmód neve: .....

4	
---	--

3. Röviden fogalmazza meg, mit jelentenek az alábbi zenei szakkifejezések!

a) *bicinium*: .....

b) *partitúra*: .....

2	
---	--

4. a) Folytassa az alábbi hangközláncot!

lá, – re; ti, – mi; dó – fá; re – ....; mi – .....

b) Állapítsa meg, milyen hangközökből építkezik!

A hangköz neve: .....

3	
---	--

5. Pótolja a táblázat hiányzó elemeit!

<i>dúr</i>	<i>moll</i>	<i>előjegyzés</i>
D-dúr	a)	b) .....
c)	e-moll	d) .....

4	
---	--

6. Állapítsa meg, milyen modális, hétfokú hangnemekben járnak a következő dallamok!

Példa:

lá – szó – fá – mi – dó – re – dó – ta, – lá,

A hangsor neve: fríg

a) lá, – dó – mi – fi – szó – fi – mi – re – dó – ti, – lá,

A hangsor neve: .....

b) dó – mi – szó – lá – fi – szó – mi – re – dó – ti, – dó

A hangsor neve: .....

2

Dallamátírás Fontos tudnivalók

A feladat megoldását ceruzával kell beírni. Csak egyértelmű megoldást fogadunk el!

Feladat: Kottázza le az alábbi betűkottás dallamot a megadott előjegyzés szerint!

4/4

m m m sz sz fi f r r m d m f sz l sz f f m m m r m m
m sz sz fi f r r m d f ri m l fi sz m m r r d

8

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Zenefelismerés		24	
II. Zenetörténeti szövegalkotás, dallamátírás, általános zenei alapismeretek			
Zenetörténeti szövegalkotás		30	
Általános zenei alapismeretek	Zenetörténeti kérdéssor	20	
	Zeneelméleti kérdéssor	18	
Dallamátírás		8	
II. rész összesen		76	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	elért pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Zenefelismerés		
II. Zenetörténet, általános zenei alapismeretek, dallamátírás		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....